

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7Pc/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320202384
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320202384.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou, v právnej veci muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté (ďalej len ako „navrhovateľ“): L. C., G.. C., B.. XX. XX. XXXX, X. T. G.. Š. XXXX/X, XXX XX Č., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Anton Kupšo, advokát, so sídlom Moyzesova34, 022 01 Čadca, IČO: 35 675 071, proti odporcom: X/ N. C., G.. W., B.. XX. XX. XXXX, X. C. XXXX/X S., XXX XX Č. D. V. (Ď. H. H. „ T.) Z. Y. H. T., H., L. XXXX, XXX XX Č., N.: XX XXX XXX H. X/ T. T. C., B.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pracovisko: A. Hlinku 8, 022 01 Čadca, o návrhu navrhovateľa na zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Návrh sa zamietá .

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 16. 07. 2020 sa navrhovateľ domáhal určenia, že nie je otcom mal. T. C., B.. XX. XX. XXXX. Uviedol, že manželstvo s odporkyňou bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Čadci 10P/43/2017-72 zo dňa 07. 12. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 01. 2018. Uvedeným rozsudkom bola uzatvorená rodičovská dohoda, ktorou bol maloletý T. C. zverený do osobnej starostlivosti matky a on bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 70,- €. Rozsudkom Okresného súdu v Čadci 9Pc/2/2019-31 zo dňa 16. 05. 2019 pripustil, aby maloletý podal v zastúpení ÚPSVaR v Čadci návrh o popretie otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletého. Rozsudkom Okresného súdu v Čadci 16Pc/4/2019-31 zo dňa 06. 11. 2019 bol návrh maloletého zamietnutý. Z manželstva pochádzajú 4 deti, z čoho dve sú už plnoleté. Maloletý sa narodil až po rozvode manželstva. Zákonná domnienka otcovstva svedčí voči nemu, ale biologickým otcom maloletého je iný muž. Matka dieťaťa sa dlhšiu dobu zdržiavala vo Švajčiarsku, kde nadviazala známosť s iným mužom, ktorý by mal pochádzať zo Svrčinovca. V období rozhodnom pre splodenie dieťaťa mal síce s jeho matkou raz pohlavný styk. Zhruba dva roky pred obdobím, kedy malo dôjsť k splodeniu maloletého bol po transplantácii kostnej drene, ktorú postúpil v decembri 2011 a lekár mu po zákroku povedal, že uvedená skutočnosť môže mať vplyv na jeho plodnosť. Bývalá manželka mu sama pri hádke povedala, že maloletý nie je jeho synom. Dozvedel sa, že nadväzovala známosť s inými mužmi. Podozrenie, že nie je otcom maloletého vzbudilo u neho najmä to, že mu to povedali aj sestry matky maloletého. Vzhľadom k tomu, že začal mať pochybnosti o svojom otcovstve, rozhodol sa, že si dá urobiť súkromný test DNA. Vzhľadom na súkromnú skúšku DNA, z ktorej jednoznačne vyplýva, že nie je otcom maloletého začali sa postupne jeho city k maloletému ochladzovať. V súčasnej dobe sa s maloletým nestretáva. Skutočnosťou, ktorá dôvodne spochybňuje jeho otcovstvo k maloletému je súkromný znalecký posudok na určenie otcovstva pomocou testu DNA spoločnosti GHC GENETICS SK, s. r. o.,

Bratislava, zo dňa 17. 01. 2019, na základe ktorého bol vylúčený ako otec mal. T. C., B.. XX. XX. XXXX. Samotná matka maloletého v konaní vedenom pod sp. zn. 16Pc/4/2019 uviedla, že v čase rozhodnom pre splodenie maloletého mala pohlavný styk s iným mužom. Taktiež súhlasila s nariadením znaleckého dokazovania.

2. Matka maloletého v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 06. 10. 2020 uviedla, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí, pretože má za to, že navrhovateľ zmeškal zákonnú trojročnú lehotu na zapretie otcovstva. V rozhodnom čase pre splodenie dieťaťa síce mala pohlavný styk s iným mužom, avšak bolo to len jedenkrát, pričom sa v tom čase intímne stretávala aj s navrhovateľom. Navrhovateľ síce súdu predložil posudok o DNA testoch s výsledkom, že on nie je biologickým otcom mal. T., avšak tento považuje len ako neobjektívny dôkaz, nakoľko pri bratí sterov prítomná nebola. Konanie o zapretie otcovstva bolo vedené aj v roku 2019 pod sp. zn. súdu 16Pc/4/2019. O možnosti, že navrhovateľ nie je biologickým otcom mal. Michaela, sa navrhovateľ dozvedel už v čase keď bola tehotná. Sama sa totiž navrhovateľovi zdôverila, že mala pohlavný styk s iným mužom a sama navrhovateľovi navrhla, aby si urobil testy DNA. Navrhovateľ si však tieto testy odmietol urobiť a sám tvrdil, že dieťa, ktoré čakala je jeho. Svedkami tohto sú aj jej sestry. Žiadala, aby súd návrh navrhovateľa zamietol.

3. Vzhľadom na námietky matky maloletého súd v prvom rade zameral dokazovanie na zistenie, kedy sa navrhovateľ dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom maloletého.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, matky maloletého, oboznámením listinných dôkazov a podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Čadca sp. zn. 9Pc/2/2019 a 16Pc/4/2019 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

5. Z rodného listu maloletého T. (č.l. 3 pripojeného spisu sp. zn. 16Pc/4/2019) vyplýva, že sa narodil dňa 25. 11. 2013 a ako jeho otec je zapísaný navrhovateľ.

6. Rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 10P/43/2017-72 zo dňa 07. 12. 2017 bolo manželstvo navrhovateľa a matky maloletého rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým J. B., B.. XX. XX. XXXX, T., B.. XX. XX. XXXX H. T., B.. XX. XX. XXXX na čas po rozvoze. Rozsudok nadobudol vo výroku o rozvoze manželstva právoplatnosť dňa 22. 01. 2018.

7. Na pojednávaní konanom dňa 03. 12. 2020 navrhovateľ uviedol, že keď sa najskôr dozvedel, že dieťa nie je jeho, povedal si, že ľudia toho nahovoria veľa. Potom, keď sa to dozvedel aj od ľudí z rodiny a viacerých ľudí, tak to začal riešiť. Na otázku, kedy sa dozvedel skutočnosti, dôvodne spochybňujúce, že nie je otcom, uviedol, že jeho bývalá manželka chodievala do práce do Švajčiarska a tam robievali aj jeho známi, ktorí mu potom rozprávali, že tam má priateľa. Už, keď bola tehotná, jej sestry mu povedali, že dieťa asi nie je jeho. On to potom neriešil, nechcel rozbiť rodinu, potom mu to už ale veľa ľudí hovorilo, že nech nie je hlúpy. V roku 2011 podstúpil transplantáciu kostnej drene a potom mu aj lekár povedal, že to môže mať vplyv na jeho plodnosť, že nemusí byť plodný. Potom, keď manželka otehotnela, mal dilemu, či dieťa je jeho alebo nie je jeho. Bolo to ešte aj z dôvodu, že manželka niekedy aj týždeň nebola doma alebo 3 dni a potom mu to začali hovoriť ľudia. Potom aj z jej rodiny. Aj sestry bývalej manželky mu povedali, že dieťa nie je jeho, nech to začne riešiť. Bolo to už počas jej tehotnosti a potom mu to povedali aj neskôr. To bolo v čase, keď bola bývalá manželka ešte tehotná a jej najstaršia sestra mu dokonca toho muža aj ukázala, že s ktorým dieťa čaká. Bol to T. X., dokázať to ale nevie. Jej sestry sú intrigánky, raz niečo povedia, potom povedia opak, on to potom neriešil, nechcel rodinu rozbiť a v kútiku duše dúfal, že to tak nie je. Potom sa s manželkou o tom párkrát rozprával, ona mu potvrdila, že dieťa je jeho, že ho čaká s ním. Keď prišla od gynekológa s tým, že je tehotná, tak v izbe plakala a povedala mu, že čo ak to dieťa bude čierne? Raz mu povedala, že ide ku gynekologičke, domov prišla dosť neskoro, on potom gynekologičke volal a tá mu povedala, že na vyšetrení u nej nebola. Z toho si povedal, že sa asi s niekým stretáva. Potom, keď mu to hovorili pomaly z každej strany, tak to začal riešiť. Bývalá manželka začala chodiť na večerné prechádzky, dieťa so sebou nechcela vziať, hoci jej povedal, nech si ho vezme na prechádzku. Tiež mu bývalá manželka povedala, že dieťa nie je jeho. Bolo to pri hádke v čase, keď bola tehotná. Na začiatku ho to zobralo, ale potom si povedal, že človek pri hádke povie hocičo. Potom mu to povedala aj párkrát neskôr, vždy to bolo pri hádke. To, že to začne riešiť, si povedal vtedy, keď bývalá manželka podala návrh na rozvod a dozvedel sa, že má nejakého priateľa. Bolo to preto vtedy, lebo predtým nechcel rozbiť rodinu a neveril tomu, že by dokázala niečo také, že by si našla druhého chlapa. K maloletému teraz nemá žiaden vzťah, už ho 2 roky nevidel, pretože sa mu

jednoducho odcudzil. Stále má pochybnosť o tom, či je alebo nie je jeho otcom. Na otázku, prečo si dal urobiť testy DNA až po 6 rokoch, v roku 2019, keď uviedol, že už v čase, keď bola bývalá manželka tehotná, tak mu ľudia hovorili o tom, že dieťa nie je jeho, čo bolo v roku 2013, uviedol, že nechcel rozbíjať rodinu, miloval svoje deti, chcel byť s nimi a po čase, čím bol T. väčší, tým sa viac nepodobal na neho, ani na bývalú manželku. Na otázku, či mal pochybnosti už v roku 2013, že nie je maloletý jeho synom, ale test si dal urobiť až potom, v roku 2019, uviedol: áno, vie, že ho to neospravedlňuje, ale nevedel o tom, že takáto vec sa má riešiť do 3 rokov dieťaťa. Na otázku, aký má vzťah s maloletým, uviedol, že mal normálny ako otec, keď sa narodil, ale potom počúval z každej strany, že nie je jeho a teraz sa vzťah zmenil, pretože ho už dlho nevidel, teraz už nemá k nemu žiaden vzťah.

8. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí, pretože ešte keď bola tehotná, tak navrhovateľovi povedala, aby si dal urobiť testy DNA, keď sa dieťa narodí a on jej povedal, že nie, že je jeho. Nesúhlasila ani s testami DNA, pretože navrhovateľovi vravela, ešte v čase, keď bola tehotná, aby si dal urobiť testy DNA, čo on odmietol. V čase rozhodujúcom pre splodenie dieťaťa mala styk s navrhovateľom a aj s iným mužom, ktorého meno uviesť nechcela. Navrhovateľ začal mať pochybnosti, či je otcom, keď bola tehotná, pretože počul reči a ona mu povedala, že keď má pochybnosti, nech si dá urobiť testy. Je pravdou, že mu raz pri hádke na začiatku tehotenstva povedala, že nemusí byť otcom dieťaťa. Počas tehotenstva jej párkrát povedal, že počúval od ľudí, že dieťa nie je jeho a ona mu vždy povedala, nech si dá urobiť testy. Keď sa dieťa narodilo, už sa jej nikdy nepýtal na to a reč na to už nikdy nepadla, že by dieťa nemalo byť jeho. Je pravdou, že jej sestry vykrikovali aj v prítomnosti navrhovateľa, že dieťa nemusí byť jeho, bolo to v čase, keď bola tehotná. Nevie povedať, či navrhovateľ je alebo nie je otcom, ale mal dosť času na to, aby si dal testy urobiť. Ona mu to hovorila ešte, keď bola tehotná.

9. Navrhovateľ predložil spolu s návrhom výsledky testu DNA zo dňa 17. 01. 2019, vypracované spoločnosťou GHC GENETICS SK, s. r. o., z ktorého vyplýva záver, že otcovstvo označeného muža voči testovanému dieťaťu treba pokladať za vylúčené, nakoľko otcovstvo označeného muža voči testovanému dieťaťu vylučuje 8 vyšetrených systémov DNA, pravdepodobnosť otcovstva je 0,0 % a index otcovstva má hodnotu 0. Z týchto výsledkov testu DNA nevyplýva, kto bol označeným mužom a testovaným dieťaťom, ktorých vzorky mali byť testované, nakoľko výsledky týchto testov sú anonymné. Je v nich uvedené upozornenie, podľa ktorého spoločnosť nepreberá záruku za identitu pôvodcov testovaných biologických vzoriek, identita pôvodcov vzoriek je známa len objednávateľovi. Za správne označenie a priradenie vzoriek zodpovedajú vyšetrované osoby alebo objednávateľ, preto výsledky testu nemožno použiť pred súdom alebo iným štátnym orgánom ako dôkazný prostriedok.

10. Okresný súd Čadca Rozsudkom č. k. 9Pc/2/2019 - 31 zo dňa 16. 05. 2019 pripustil, aby maloletý T., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, podal návrh na zapretie otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletého T.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08. 08. 2019. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že otec zapísaný v rodnom liste maloletého mal pochybnosti o svojom otcovstve už v čase, keď matka maloletého čakala. Návrh na zapretie otcovstva nepodal z dôvodu snahy o zachovanie rodiny, aby neprišiel o maloleté deti. V dôsledku uvedeného nekonania zo strany Ľ. C., lehota na zapretie otcovstva Ľ. C. ako manželovi matky maloletého, uplynula. Súd mal preukázané splnenie prvej podmienky pre vyslovenie prípustnosti podania návrhu o zapretie otcovstva maloletým, a to márne uplynutie lehoty ustanovenej zákonom, rodičom dieťaťa na podanie návrhu na zapretie otcovstva (ods. 10). Otec Ľ. C. s podaným návrhom súhlasil, uviedol, že reči o tom, že dieťa nie je jeho, sa viedli už v čase, kedy matka dieťa čakala, už v tom období mal pochybnosti o tom, že dieťa jeho nie je. Neriešil to kvôli tomu, aby udržal rodinu, nechcel o deti prísť. Na pojednávaní dňa 16. 05. 2019 vyslovil Ľ. C. súhlas s návrhom o prípustnosť podania návrhu o zapretie otcovstva a súhlas s dôvodmi, ktoré sú v podanom návrhu uvedené (to znamená, okrem iného i s tým, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva). Zo zápisnice o pojednávaní zároveň vyplýva, že Ľ. C. sa opakovane vyjadroval, že reči o tom, že dieťa nie je jeho, sa viedli už v čase, kedy matka dieťa čakala. On už v tom období mal pochybnosti o tom, že dieťa nie je jeho. Neriešil to práve kvôli tomu, aby udržal rodinu.

11. Okresný súd Čadca Rozsudkom č. k. 16Pc/4/2019 - 31 zo dňa 06. 11. 2019 návrh maloletého dieťaťa o zapretie otcovstva zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31. 12. 2019. V odôvodnení rozhodnutia súd uvádza, že v danom prípade z výsluchu otca dieťaťa vyplýva, že skutočnosťou, ktorá dôvodne spochybňuje jeho otcovstvo k maloletému T., je súkromný znalecký posudok na určenie otcovstva pomocou testu DNA s dátumom 19. 01. 2019, ktorý jeho otcovstvo k maloletému vylúčil a aj

keď mal určité pochybnosti o svojom otcovstve k maloletému, ktoré vznikli na základe rečí rôznych osôb a tiež aj sestier matky maloletého, dôvodné pochybnosti o tom, že nie je otcom maloletého, nadobudol až na základe uvedeného testu. Podľa názoru súdu, do 3 rokov od tohto dátumu mohol zaprieť na súde, že je otcom maloletého T. (ods. 22). Následne súd uviedol, že s poukazom na ustanovenie § 226 Zákona č. 160/2015 Z. Z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), Rozsudok 9Pc/2/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 08. 08. 2019, súd je ním viazaný a je potrebné, aby rozhodol o návrhu maloletého o zapretie otcovstva. O prípustnosti zapretia otcovstva súd rozhodne vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa a v danom prípade dospel súd k záveru, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby rozhodol, že L. C. nie je jeho otcom (ods. 25). Zo Zápisnice o pojednávaní vo veci sp. zn. 16Pc/4/2019 zo dňa 06. 11. 2019 vyplýva, že navrhovateľ pri výsluchu uviedol, že v čase rozhodnom pre splodenie, mal asi jedenkrát styk s matkou, vtedy bol asi 2 roky po transplantácii kostnej drene a lekár mu povedal, že to môže mať vplyv na jeho plodnosť. Podozrenie sa u neho vzbudilo, keď za ním chodili sestry matky a hovorili mu, že nie je otcom. Bolo to minulý rok v lete. Zhruba niekedy v roku 2016 mu začali rozprávať chlapi, ktorí pracovali v zahraničí na stavbách, kde pracovala aj jeho bývalá manželka, že počas tejto doby mala nadväzovať intímne vzťahy s inými mužmi. V tejto dobe mala jeho bývalá manželka nadviazať intímny vzťah s iným konkrétnym mužom. Vzhľadom k tomu, že už mal pochybnosti, či je otcom dieťaťa, rozhodol sa, že si dá urobiť súkromný test DNA. Na otázku sudkyne, prečo si dal urobiť súkromný test DNA až po 3 rokoch, uviedol, že preto, lebo mu bolo ľúto detí a nechcel to riešiť.

Krajský súd v Žiline Uznesením č. k. 8CoP/5/2020 - 69 zo dňa 24. 07. 2020 odvolanie otca maloletého dieťaťa odmietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 10. 2020. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odvolanie podal otec dieťaťa, proti ktorému návrh smeroval, ktorý z tohto dôvodu nebol na podanie odvolania subjektívne oprávnený, preto musel odvolací súd jeho odvolanie ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, bez vecného prejednanja, odmietnuť (ods. 15). Ak by súd pripustil, že je otec, v prípade zamietnutia návrhu dieťaťa na zapretie otcovstva osobou oprávnenou podať odvolanie (proti vôli dieťaťa, ktoré odvolanie nepodá), išlo by o obchádzanie ustanovenia § 86 Zákona o rodine, kedy by sa otec napriek tomu, že sám v jemu prináležiacej lehote návrh na zapretie otcovstva nepodal, mohol domôcť zapretia otcovstva aj po uplynutí lehoty, ktorá mu vyplýva z právnych predpisov. Na uvedenom závere nič nemení konštatovanie súdu I. inštancie v bode 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že lehota na zapretie otcovstva ešte neuplynula, nakoľko táto začala plynúť od 17. 01. 2019, kedy sa otec dozvedel o skutočnosti, dôvodne spochybňujúcej jeho otcovstvo, keď súd bol zároveň viazaný právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 9Pc/2/2019 zo dňa 16. 05. 2019, ktorým súd rozhodol v zmysle § 96, ods. 1 Zákona o rodine o prípustnosti zapretia otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletého. Pokiaľ totiž otcovi lehota na zapretie otcovstva neuplynula, tento má možnosť podať návrh na zapretie otcovstva podľa § 86 Zákona o rodine (ods. 13).

12. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 04. 11. 2020 uviedol, že z dôvodu, že z testov DNA, ktoré si dal navrhovateľ urobiť vyplýva, že nie je otcom mal. T., úrad je toho názoru, aby bolo otcovstvo k mal. T. zapreté a aby si matka podala návrh na určenie otcovstva a následne na určenie výživného k domnelému otcovi, s ktorým udržiavala intímny styk. Úrad má za to, že je v záujme maloletého, aby bol určený biologický otec, ktorý by si mal riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu a podieľať sa na jeho výchove. V prípade, ak súd nebude akceptovať znalecký posudok, ktorý si dal vypracovať navrhovateľ, úrad navrhuje nariadiť znalecké dokazovanie, kde by sa potvrdilo, respektíve vyvrátilo otcovstvo k mal. T..

13. Vzhľadom na skutkové tvrdenia účastníkov konania a vykonané dokazovanie súd vec právne posúdil podľa nasledovných právnych predpisov a vo veci rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol.

14. Podľa § 105 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) konaniami vo veciach určenia rodičovstva sú konanie o

- a) určenie materstva,
- b) určenie otcovstva,
- c) zapretie otcovstva a
- d) prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom.

Podľa § 108 ods. 3 CMP, účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

Podľa § 85 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

Podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

Podľa § 87 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo, alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

Podľa § 88 ods. 1 Zákona o rodine, manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

15. Zákon o rodine v ustanovení § 86, ods. 1 umožňuje zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa. Uvedené zákonné ustanovenie však podanie takéhoto návrhu na súd obmedzuje lehotou 3 rokov, plynúcou odo dňa, keď sa manžel matky dieťaťa dozvedel o skutočnostiach, dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke. Pokiaľ manžel matky dieťaťa návrh v uvedenej lehote nepodá, nemôže súd jeho návrhu na zapretie otcovstva vyhovieť a tento musí bez ďalšieho zamietnuť. Zmeškanie tejto lehoty nemožno totiž odpustiť. Podstatnou, resp. relevantnou, je skutočnosť, kedy sa právny otec dozvie o nesúlade biologického a právneho otcovstva, resp. o skutočnostiach, spochybňujúcich jeho otcovstvo. Až týmto momentom totiž právny otec, ktorého otcovstvo bolo založené zákonnou domnienkou otcovstva, získava možnosť vedome svojím rozhodnutím ďalej pokračovať v už založenom právnom vzťahu s dieťaťom a niesť z neho vyplývajúcou zodpovednosť za jeho výchovu a výživu (resp. zodpovednosť spojenú s jeho rodičovskými právami a povinnosťami) alebo využiť právne prostriedky na odstránenie nesúladu medzi právnym a biologickým otcovstvom.

16. Maloletý Michael sa narodil počas manželstva rodičov, preto navrhovateľovi svedčí zákonná domnienka otcovstva ako manželovi matky maloletého v zmysle § 85 ods. 1 zákona o rodine. Manželstvo rodičov zapísaných v rodnom liste maloletého bolo rozvedené Rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 10P/43/2017 - 72 zo dňa 07. 12. 2017, s právoplatnosťou dňa 22. 01. 2018. Zákon o rodine umožňuje, aby manžel zaprel otcovstvo do 3 rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach, dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa (§ 86, ods. 1 Zákona o rodine). Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľ sa dozvedel o skutočnostiach, dôvodne spochybňujúcich, že je otcom maloletého Michaela, už v čase, keď bola matka maloletého tehotná, teda v roku 2013. Uvedené vyplynulo predovšetkým z vyjadrení samotného navrhovateľa v tomto konaní, ako aj v konaniach vedených na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 9Pc/2/2019 a 16Pc/4/2019, kedy sa opakovane vyjadroval, že už v čase, kedy bola jeho bývalá manželka tehotná, mal podozrenie, že dieťa nie je jeho, pretože mu to povedala jeho bývalá manželka pri hádke, tiež mu to povedali jej sestry a hovorili mu to aj iní ľudia. V danom čase jeho bývalá manželka chodievala do práce do Švajčiarska, kde robili aj jeho známi, ktorí mu potom rozprávali, že tam má priateľa. Ďalší dôvod, pre ktorý pochyboval, či je otcom maloletého, bola tá skutočnosť, že v roku 2011 podstúpil transplantáciu kostnej drene a potom mu lekár povedal, že to môže mať vplyv na jeho plodnosť, že nemusí byť plodný. Z jeho vyjadrení je zrejmé, že hoci mal dlhodobu pochybnosť, či je otcom maloletého, testy DNA nedal urobiť, pretože nechcel rozbíjať rodinu, miloval svoje deti a chcel byť s nimi. Z tohto dôvodu neriešil otcovstvo voči maloletému T., toto začal riešiť, až keď podala jeho bývalá manželka návrh na rozvod manželstva. Navrhovateľ taktiež uviedol, že čím bol T. väčší, tým viac sa nepodobal ani na neho, ani na bývalú manželku. V konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 9Pc/2/2019 výslovne uviedol, že súhlasí s návrhom a dôvodmi, ktoré sú uvedené v návrhu, teda vyslovil súhlas aj s tým, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva. V predmetnom konaní súd pripustil, aby maloletý T., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, podal návrh o zapretie otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty, je v záujme maloletého T.. Súd je týmto rozhodnutím viazaný, a to výrokom rozhodnutia, čo znamená, že súd je viazaný určením, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletého Michaela. Na základe vykonaného dokazovania v tomto konaní dospel súd k rovnakému právnomu záveru ako v konaní vo veci 9Pc/2/2019, že navrhovateľ sa dozvedel o skutočnostiach, dôvodne spochybňujúcich jeho biologické otcovstvo už v čase, keď bola jeho bývalá

manželka tehotná. Navrhovateľ opakovane uvádzal, že hoci mal pochybnosti o svojom otcovstve, túto situáciu neriešil za účelom zachovania rodiny a začal ju riešiť, až keď podala jeho bývalá manželka návrh na rozvod. Takéto konanie navrhovateľa je síce pochopiteľné, malo však za následok zmeškanie zákonnej 3-ročnej lehoty na podanie návrhu na zapretie otcovstva navrhovateľom. Zmeškanie tejto lehoty nemožno totiž odpustiť, zákon nestanovuje na plynutie tejto lehoty žiadnu výnimku, resp. možnosť odpustiť zmeškanie tejto lehoty.

17. Hoci súd vo veci 16Pc/4/2019 v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že skutočnosťou, ktorá dôvodne spochybňovala otcovstvo navrhovateľa k maloletému T.i, je súkromný znalecký posudok na určenie otcovstva pomocou testu DNA s dátumom 17. 01. 2019, a teda odvtedy začala plynúť navrhovateľovi lehota na zapretie otcovstva, súd sa s týmto záverom nestotožňuje, pretože, ako už vyššie uviedol, tieto skutočnosti, dôvodne spochybňujúce, že je otcom maloletého, mal navrhovateľ už v čase, keď bola jeho bývalá manželka tehotná, a to jednak z vyjadrenia jej samotnej, vyjadrenia jej sestier, vyjadrení rôznych ľudí i vzhľadom k tomu, že v danom čase pracovala vo Švajčiarsku, kde mala mať pomer s iným mužom, ako aj zdravotné problémy navrhovateľa, ktoré mohli mať negatívny vplyv na jeho plodnosť. Nie je pravdivé tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľa, že záver z Rozsudku 16Pc/4/2019 potvrdil aj odvolací súd a v tomto rozsudku je konštatované, že lehota začala plynúť dňa 17. 01. 2019, to znamená, že by uplynula 17. 01. 2022 a že by bol návrh v danej veci zamietnutý ako predčasne podaný. Návrh vo veci 16Pc/4/2019 nebol zamietnutý ako predčasne podaný z dôvodu, že by otcovi neuplynula lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva, ale návrh bol zamietnutý z toho dôvodu, že súd dospel k záveru, že zapretie otcovstva nie je v záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd rozsudok okresného súdu nepotvrdil, ale odvolanie podané navrhovateľom odmietol, pretože navrhovateľ nebol na podanie odvolania subjektívne oprávnený. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vôbec nevyplýva, že by záver okresného súdu ohľadom plynutia prekluzívnej lehoty bol správny, odvolací súd len zopakoval konštatovanie okresného súdu ohľadom lehoty na zapretie otcovstva, a zároveň uviedol, že pokiaľ otcovi lehota na zapretie otcovstva neuplynula, tento má možnosť podať návrh na zapretie otcovstva podľa § 86 Zákona o rodine, avšak neuviedol, že by otcovi lehota na zapretie otcovstva skutočne neuplynula.

18. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, po vykonanom dokazovaní, vzhľadom k tomu, že navrhovateľ mal vedomosť o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich jeho otcovstvo už v čase, kedy bola jeho bývalá manželka tehotná, resp. od samotného narodenia maloletého, a pritom nepodnikol žiadne kroky k popretiu svojho právneho otcovstva, založeného zákonnou domnienkou, návrh na zapretie otcovstva podal až v roku 2020, hoci maloletý sa narodil v roku 2013, preto navrhovateľovi ako otcovi maloletého dieťaťa uplynula zákonom stanovená lehota, do ktorej mohol otcovstvo zaprieť a súd jeho návrh zamietol.

19. Pokiaľ navrhovateľ a kolízny opatrovník žiadali vykonanie testov DNA, súd ten dôkaz nevykonal, a to s poukazom na skutočnosť, že návrh na zapretie otcovstva podal navrhovateľ po zákonom stanovenej lehote, a preto vykonanie takéhoto dôkazu by bolo nadbytočné a nevhodné. Ak by sa aj testami DNA preukázalo, že nie je otcom maloletého Michaela, nebolo by možné jeho návrhu na zapretie otcovstva vyhovieť, a to práve z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej lehoty. Súd nevykonal dokazovanie ani dopytom na Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Čadci, ktorý navrhla vykonať matka maloletého, nakoľko vykonanie takéhoto dopytu by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, pretože v tomto konaní súd neskúma, či zapretie otcovstva je alebo nie je v záujme maloletého dieťaťa. Skutočnosť, či je daný záujem na zapretí otcovstva, súd zisťuje v konaní o zapretie otcovstva vedenom na návrh maloletého dieťaťa a nie v konaní, keď takýto návrh podá právny otec dieťaťa tak, ako je tomu v tomto prípade.

20. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 53 CMP, podľa ktorého matka, ktorá bola vo veci úspešná, by mala nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorý v konaní úspešný nebol, avšak len v prípade, ak to možno spravodlivo požadovať. Matka si nárok na náhradu trov konania uplatnila, súd však dospel k záveru, že v danom prípade nemožno spravodlivo požadovať od navrhovateľa, aby nahradil trovy konania matke, pretože predovšetkým matka zavinila, že navrhovateľ takýto návrh na súd podal, nakoľko pokiaľ by matka maloletého nemala v relevantnom období intímny styk s iným mužom, nemal

by navrhovateľ dôvod pochybovať o svojom otcovstve a nebol by podával na súd návrh na zapretie otcovstva.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Čadca.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62, ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125, ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.